

Geoloco i Namibia

Av Tom Hoel

Namibia – masser av natur, ville dyr, sol og varme, og fantastiske mineraler man har lest om og sett på messer. Det er et land man ville besøke en dag!

Men ingen påmelding til stensamlereiser ble gjort, og ingen flybilletter ble bestilt; inntil SGU (Sveriges Geologiska Undersökning) var vertskap for en reise i 2013. Det må her nevnes at SGU har arbeidet mange år i Namibia ikke minst med geologisk kartlegging og samarbeide med det lokale Ministry of Mining and Energy.

En stor del av prospektering og utvikling av mindre forekomster i Namibia skjer av såkalte Small Scale Miners (SSM). Disse leter frem forekomster de synes er interessante, tar ut mutning på området og setter i gang med å samle mineraler – ofte stuffer for samlermarkedet.

SGU forsøkte derfor å finne et grunnlag for samarbeide mellom disse SSM og det svenske stenmarkedet for på den måten å forbedre omsetningen og på den måten forbedre leveforhold for en stor gruppe mennesker som ikke har hverken

Arbeid i en ametyst-claim ved Goboboseb Mountains.

Hjemme hos ...

Inneholdet i en god druse.

utdannelse eller andre måter å forsørge selv på. Deres problem er ofte – som for oss alle som driver et lite firma – ikke det å produsere, men derimot å finne kunder for ens produkter. Det er der Geoloco kom inn i bildet.

En første rundreise i Erongo provinsen ble etterfulgt av en 5-ukers tur der halvparten av tiden var sammen med statsgeolog Erik Jonsson utlånt fra SGU; Erik har lang fartstid i Namibia og det var en glede (og utfordring) å forsøke tømme ham for mest mulig kunnskap på en så pass kort tid.

Siden den reisen har det blitt flere, og den neste står like rundt hjørnet. Spennende å besøke disse miners både ute i felt og hjemme, man må også ta av sig hatten for deres resultater når man ser hvilke arbeidsforhold de ofte jobber under.

Ikke norsk skiltstandard.

To flotte sjiraffer sett fra bilvinduet.

Økonomien hos disse miners er som regel relativt skrøpelig, men drømmen om den store drusen holder håpet oppe. Det er iallefall en stor glede å kunne hjelpe dem (og mitt eget firma) ved å kunne kjøpe det materialet som ikke så mange andre interesserer seg for. De beste stoffene får de bestandig solgt og ofte for gode penger. Som alle stensamlere har erfart hoper det seg fort opp stuffer som er ikke er så bra, men som er for gode til å kaste. Men det er nettopp B og C kvalitet som

Brandberg Mountains.

Granitt erodert som elefant i riktig størrelse.

Geoloco kan selge til sine kunder (som er Ola Nordmann og Medelsvensson, ikke avanserte mineralsamlere), så dette har vist seg være en vinn-vinn situasjon. Det er dårlig økonomi og her og der, direkte fattigdom også blant den hvite delen av befolkningen, en del av disse søker seg også ut for å lete sten, derfor møter man flere etniske grupper ute i felt som SSM.

Mengder av samlere har besøkt Namibia gjennom årenes løp, så akkurat det er ikke noe spesielt – selv om alle vet at det

selvsagt er ens egne reiser som er de mest spennende! Vi nordboere som er vant til allemannsretten legger øyeblikkelig merke til alle gjerder og låste grunder der nede, man går ikke bare rett ut i naturen for å hverken ta bilder eller samle stein. Avtaler med grunneiere er nødvendige i store deler av landet, men der det ikke er privateid kan man bevege seg friere og oppleve en fantastisk natur med massevis av plass og utrolig mye vilt til tross for det tørre landskapet i Erongo. Og er man heldig får man testet medbrakt hammer

Perfekt lunch for en mineralhandler.

Small Scale Miners i Goboboseb med dagens fangst.

Seriøs diskusjon. Foto: Erik Jonsson.

Fine prehnittkuler.

og meisel, og som også alle vet er det disse stuffer som er de aller beste!

Første besøk startet med innkjøp av gode kart, både topografiske og geologiske, og så var det vel bare å kjøre ut i terrenget og finne mengder av claimholders med massevis av fine sten til gode priser! Eller kanskje ikke...

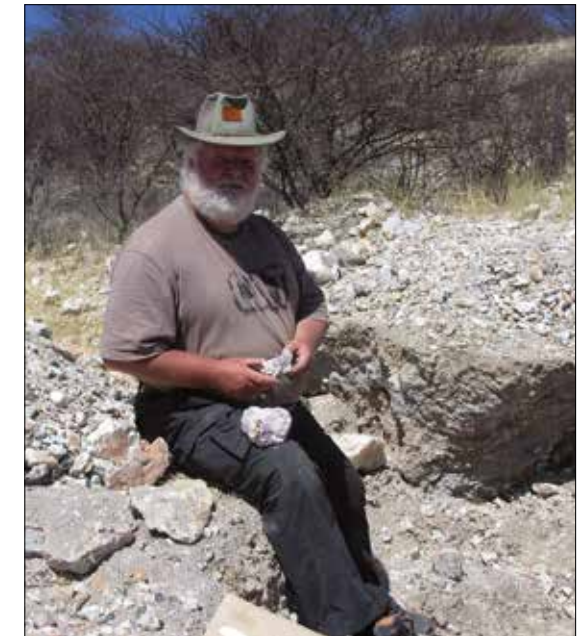
Det tar sin tid å bygge opp et eget nettverk av kontakter, spesielt kontakter som skal være leveringsdyktige med tanke på

volum og pris. Man kan kjøpe sten flere steder langs hovedveiene, av og til helt ok stuffer, men da til "turistpris" og så får man begynne prutingen.

Inntil videre er det Erongo provinsen sentralt i landet jeg har konsentrert meg om, geologien der domineres av områder med granit og en mengde pegmatitter, samt et område med basalt. Pegmatittene har vært drevet på turmalin, røykkvarts, topas, akvamarin (de fantastiske stuffer man har sett kommer primært herfra) og

Claimholder ved purpurittgruven. Foto: Erik Jonsson.

Sortering av materiale i en turmalingruve ved Karibib.

Rosenkvarts fremforvitret på bakken.

Elbaittkrystall.

industrimineraler i mange år, men faktisk starter det opp nye brudd rett som det er. SGU/Erik Jonsson var involvert i et prosjekt her for to år siden med bruk av bakkeradar for om mulig lokalisere druser i en edelstensførende pegmatitt. Den lokale kooperasjon av SSM har i mellomtiden gått i stå, så vi får nok vente på eventuelle resultater.

Basaltområdene leverer flotte stuffer av prehnit, ametyst, klar kvarts og røykkvarts – de tre siste også med hulrom med bevegelige vandråper, og ofte i scepterform.

I Erongo ligger den lille byen Karibib som var et senter for edelstensutvinningen, nå en støvete plass for en kaffepause på vei mellom hovedstaden Windhoek og Swakopmund ved kysten. Men Karibib ligger sentralt og Geoloco har et lite lagerlokale der for å ha et sted å samle

innkjøpt materiale før det sendes nordover. Og det er deilig å kunne drømme seg dit når det som nå under skrivingen sludder her i Kopparberg.

Produkter med sten fra namibianske SSM har kommet i salg hos Geolocos engroskunder, og mer skal det bli – så vi håper at alle involverte parter er fornøyde med denne satsningen!

Dobbelterminerte røykkvartskrystaller med inneslutninger.

Lokale stenboder i Erongo.